

Uppföljning av handlingsplaner

Område välfärd och folkhälsa

Örebroregionen – Sveriges hjärta

En attraktiv och pulserande region för alla

Övergripande mål

	Stark konkurrenskraft	Hög och jämlik livskvalitet	God resurseffektivitet
Effektmål	<ul style="list-style-type: none"> Förbättrad kompetensförsörjning Ökad kunskapsintensitet Ökad innovationskraft Ökad entreprenöriell aktivitet Ökad nationell attraktionskraft Ökad global konkurrenskraft Ökad tillväxt i näringslivet Ökad produktion inom areella näringar 	<ul style="list-style-type: none"> Goda uppväxtvillkor Goda försörjningsmöjligheter Ökad grad av delaktighet och inflytande Attraktiv boende- och närmiljö God och jämlik hälso- och sjukvård God och jämlik folkhälsa 	<ul style="list-style-type: none"> Minskad klimatpåverkan Giftfri miljö Ökad biologisk mångfald Säkrad vattenförsörjning

Prioriterade områden

Näringsliv och entreprenörskap	■	■	■
Innovationskraft och specialisering	■	■	■
Kunskapslyft och utbildning	■	■	■
Kompetensförsörjning och matchning	■	■	■
Social sammanhållning och demokrati	■	■	■
Hälsofrämjande arbete och hälso- och sjukvård	■	■	■
Konsumtion och försörjning	■	■	■
Bostadsförsörjning och attraktiva miljöer	■	■	■
Transporter och infrastruktur	■	■	■
Upplevelser och evenemang	■	■	■

Översiktsbild av regionala utvecklingsstrategin, RUS – kopplingen mellan vision, övergripande mål, effektmål och prioriterade områden. Dessa handlingsplaner adresserar främst det prioriterade området Hälsofrämjande arbete och hälso- och sjukvård. De bidrar även till att vi når flera av effektmålen.

Uppföljning av handlingsplaner

Område välfärd och folkhälsa

Linnea Hedkvist

2023-03-31

Dnr: 23RS2791

Rapport 2023:04

Uppföljning av handlingsplaner och insatsområden

2018 antogs vår nuvarande regionala utvecklingsstrategi – ”Tillväxt och hållbar utveckling i Örebro län”. Den omfattar tidsperioden 2018-2030. Under 2018 och 2019 togs tre handlingsplaner fram inom det prioriterade området ”Hälsofrämjande arbete och hälso- och sjukvård”. Handlingsplanerna ska bidra till att uppnå följande önskvärda lägen som presenteras i utvecklingsstrategin: *En god jämlik och jämställd hälsa, Särskilda insatser för sårbara grupper, En jämlik, jämställd och tillgänglig hälso- och sjukvård samt Effektiv samverkan ger vård av hög kvalitet.*

I den här rapporten presenteras en uppföljning av det arbete som pågår inom område Välfärd och folkhälsa på förvaltningen Regional utveckling, för att uppnå utvecklingsstrategins mål och önskvärda lägen. Utöver de insatser som beskrivs i denna uppföljning drivs mycket arbete i handlingsplanernas riktning hos andra aktörer i länet, men att sammanställa alla dessa skulle kräva en mycket stor arbetsinsats och riskera att ändå inte vara heltäckande. Uppföljningen omfattar inte heller de delar i RUSen som riktar sig direkt och enbart mot regionens hälso- och sjukvård, då detta arbete inte ingår i de tre handlingsplanerna. Även om handlingsplanerna löpte ut i december 2022 pågår ännu flertalet aktiviteter, även om vissa hunnit avslutas och utvärderats.

Pandemin och andra krisers påverkan

Pandemin har haft en negativ påverkan på det prioriterade området och de fyra önskvärda lägena enligt RUS, i ett senare skede kom också pågående krig i vår närhet, energikris och påföljande lågkonjunktur. Hela samhället har därför påverkats i grunden, men vissa grupper har drabbats hårdare än andra. De som redan lever under utsatta förhållanden har fått det svårare, och skillnader i påverkan på livsvillkor och levnadsförhållanden riskerar att öka ojämlikheterna i hälsa även på lång sikt. Samtidigt har pandemin medfört att kunskap om samhällets mest sårbara grupper har vuxit fram och att dessa frågor prioriterats i högre grad från kommunalt, regionalt och statligt håll. Det har inneburit ekonomiska satsningar kring olika områden som till exempel psykisk hälsa och fokus har i högre grad riktats gentemot ett arbete där olika aktörer i samhället arbetar mer gemensamt med olika frågor, till exempel kring kompetensförsörjning.

Några utvecklingsområden

Handlingsplanerna är mycket ambitiöst formulerade, har högt uppsatta mål och omfattar många tänkbara målgrupper, insatsområden och aktiviteter. De befintliga resurserna för arbetet räcker inte för att svara upp mot dessa höga ambitioner. Vi har därför arbetat för att ta fram olika omvärlds- och behovsanalyser för att kunna göra tydligare prioriteringar och målbeskrivningar. Arbetet med tre separata handlingsplaner har inte heller medfört ett optimalt resursutnyttjande då det varit svårt att skapa en röd tråd mellan analys, mål och olika insatser och att aktiviteter ofta kunnat kopplas till mer än en handlingsplan och fler än ett målområde. Eftersom RUS:en innehåller övergripande målformuleringar utgår istället det framtida arbetet direkt från den regionala utvecklingsstrategin och de områden för kraftsamlingar som identifierats utifrån denna. De handlingsplaner eller färdplaner som kommer att tas fram kommer därför i fortsättningen att innehålla en mer direkt koppling till vad som ska genomföras.

För att kunna klara framtidens välfärdsutmaningar behöver vårt arbete drivas i en riktning mot fler hälsofrämjande och förebyggande insatser. För att komma dit behövs ett förändrat synsätt där förebyggande och främjande insatser ses som en långsiktig investering och inte som kortsiktiga kostnader. Vi har under året tagit fram en länsgemensam målbild kring omställningen till en nära vård och påbörjat ett gemensamt färdplansarbete med prioriterade aktiviteter för att nå vår målbild.

Att vässa vårt arbete för minskade hälsoklyftor och polarisering i samhället är ett annat utvecklingsområde. En viktig pusselbit i detta arbete är att förbättra samverkan mellan offentlig sektor, forskning, näringsliv och det civila samhället. Vi har startat och genomfört olika projekt till exempel InnoMera, CROSS och Cherries vars syfte är att genom samverkan ta till vara de resurser som näringslivet, forskning och det civila samhället utgör. Genom en utökad samverkan mellan olika aktörer går det lättare att möta de utmaningar som de ökade hälsoklyftorna medför.

För mer information om vårt arbete på område Välfärd och folkhälsa; <https://www.regionorebolan.se/sv/regional-utveckling/valfard-och-folkhalsa/>

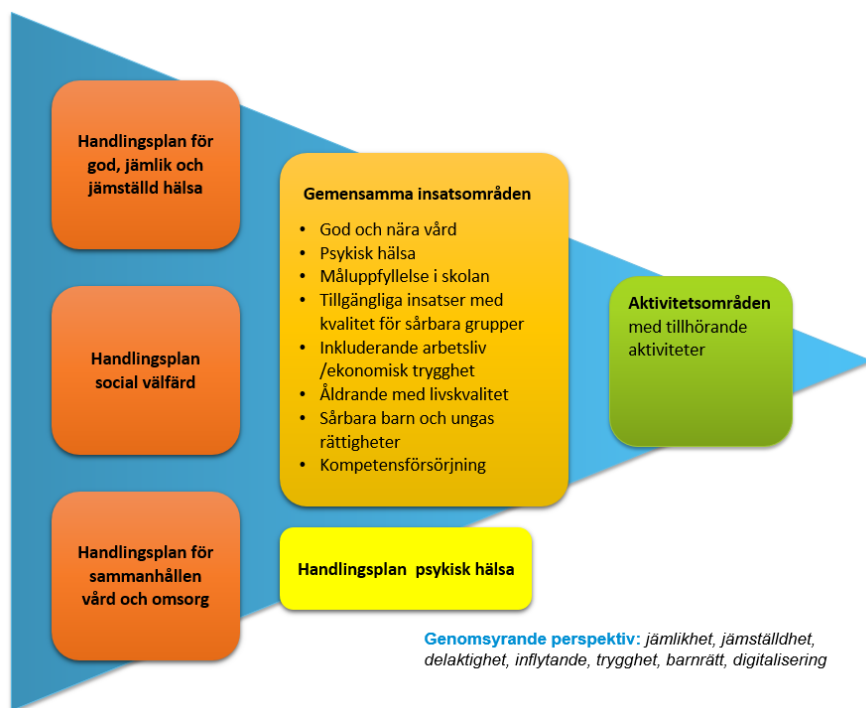
Ingmar Ångman, områdeschef Välfärd och folkhälsa

Innehåll

Fyra handlingsplaner med åtta gemensamma insatsområden	5
Insatser och insatsnivåer.....	5
Insatsområde ”God och nära vård” – aktivitetsområden och aktiviteter.....	6
Insatsområde ”Psykisk hälsa” – aktivitetsområden och aktiviteter	8
Insatsområde ”Förstärka insatserna för måluppfyllelse i skolan” – aktivitetsområden och aktiviteter	11
Insatsområde ”Tillgängliga insatser med kvalitet för sårbara grupper” samt ”Sårbara barn och ungas rättigheter”– aktivitetsområden och aktiviteter.....	15
Insatsområde ”Förstärka insatserna för Inkluderande arbetsliv/Ekonomisk trygghet” – aktivitetsområden och aktiviteter	17
Insatsområde ”Förstärka insatserna för åldrande med livskvalitet”	18
Insatsområde ”Kompetensförsörjning” – aktivitetsområden och aktiviteter.....	18

Fyra handlingsplaner med åtta gemensamma insatsområden

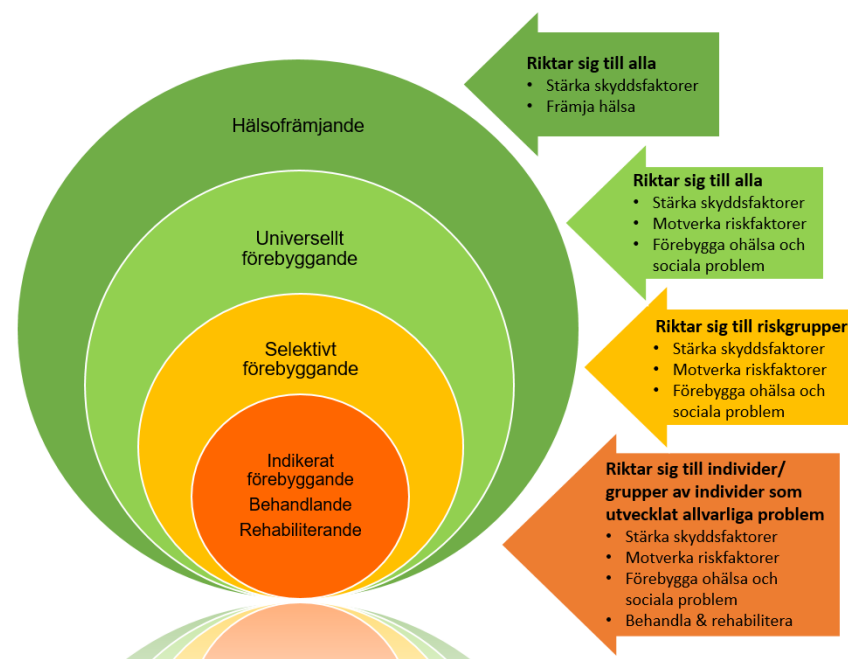
För att kunna genomföra konkreta insatser och aktiviteter utifrån målen i de tre handlingsplanerna Social välfärd, God jämlik och jämställd hälsa, Sammanhållen vård och omsorg, samt den länsövergripande handlingsplanen för psykisk hälsa har nedanstående åtta gemensamma insatsområden identifierats. Utifrån dessa har aktivitetsområden arbetats fram i samverkan med kommunerna och civila samhället. Aktivitetsområden har valts utifrån den kunskap och evidens som finns om olika insatser men också utifrån den kunskap vi har om var insatser behövs mest och gör mest nytta. Därefter har aktiviteter planerats som kan se olika ut

beroende på område och målgrupp. Många av aktiviteterna kan kopplas till flera olika insatsområden.

Insatser och insatsnivåer

I handlingsplanerna finns en gemensam röd tråd som handlar om att de insatser som görs för att lösa problem och nå uppsatta mål måste rikta sig till olika grupper och med olika typer av aktiviteter på samma gång. Det handlar om insatsnivåer allt från generella hälsofrämjande aktiviteter som riktas till hela befolkningen till specifika förebyggande eller behandlande insatser riktade till grupper av befolkningen eller till individer. Ett exempel är området psykisk hälsa där det handlar om att samtidigt genomföra insatser för att främja psykisk hälsa, tidigt möta psykisk ohälsa samt hållbart stöd till personer med psykisk ohälsa och komplex problematik.

Insatsområde "God och nära vård" – aktivitetsområden och aktiviteter

Tidsplan (Regionstyrelsen) ⓘ					
	2020	2021	2022	2023	2024
☐ Länsgemensam utvecklingsstrategi för omställningen till en god och nära vård					
— Utarbeta överenskommelse om hälso- och sjukvård i hemmet					
Enhet					
— Länsgemensamt E hälso-arbete och digitalisering					
Enhet					
— Gemensam kompetensförsörjningsplan					
Enhet					
— Lokala processledare samverkan nära vård					
Enhet					
☐ Covid19					
— Identifiera erfarenheter kring samarbetet/samverkan mellan kommunala och regionala verksamheter					
Enhet					
— Sociala och folkhälsokonsekvenser av Covid19 samt pandemins effekter på psykisk hälsa i Örebro län					
Enhet					
— Samordnad individuell plan (SIP)					
Enhet					
— ViSam förvaltning och utveckling					
Enhet					

Örebro län har nu en **gemensam målbild för omställningen till en Nära vård**. De politiska och tjänstemannaledningarna för regionen och kommunerna i Örebro län kommer årligen att bjudas in för att följa upp målbildsarbetet. Vi har påbörjat ett gemensamt färdplansarbete med prioriterade aktiviteter för att nå vår målbild. Vi kommer att arbeta med versioner, vårt första tema är den primära vården som nav. Det har bjudits in till delaktighet för att fånga upp förutsättningar och förväntningar. Det finns en prioriteringsgrupp med beslutsmandat att välja ut vilka områden vi ska arbeta tillsammans med. Nästa tema kommer att vara hälsofrämjande och förebyggande.

Ett förslag för ny **överenskommelse om hälso- och sjukvård i hemmet** ska vara klart 2023-06-30 och under hösten 2023 påbörjas en politisk beslutsprocess. Syftet är att skapa en ändamålsenlig överenskommelse samt ge förutsättningar för förverkligande av målbilden för en god och nära vård i länet. Tillitsbaserad samverkan och ett gemensamt ansvarstagande mellan kommunerna och regionen är de viktigaste byggstenarna. Utgångspunkten är både ett personcentrerat perspektiv och ett verksamhetsperspektiv.

Handlingsplan för e-hälsa i samverkan mellan länets kommuner och Region Örebro län har revideras för att stödja det gemensamma uppdraget för Nära vård. En av de beslutade aktiviteterna var att genomföra en förstudie gällande MittVaccin för länets kommuner vilket har gjorts. MittVaccin är den vaccinationsplattform som används inom regionen. Målet är en heltäckande och tillförlitlig bild av vaccinations-täckningen samt direktåtkomst av information för invånaren. Ett arbete pågår också med att möjliggöra för invånaren att läsa sin samordnade individuella plan (SIP) via journalen på 1177. Arbetet beräknas vara klart hösten 2023. Målet är att öka den enskildes delaktighet. Ett uppdrag att undersöka möjligheter med informationsutbyte mellan kommunerna och regionen via regionens kommande vårdinformations-stöd Cosmic har också påbörjats. Det finns ett stort behov av att utveckla möjligheterna för informationsutbyte mellan regionen och länets kommuners socialförvaltningar och elevhälsa.

Ett workshopbaserat seminarium har genomförts i samverkan med SKR:s Kompetenscenter för välfärdsteknik. Målgruppen för seminariet var i första hand länets socialchefer och kommunala upphandlingschefer. Syftet var att stärka kommunernas förmåga att genomföra framgångsrika **upphandlingar av välfärdsteknik**. Under året har ett arbete pågått för att ta revidera den kommungemensamma handlingsplanen för digitalisering inom Socialtjänsten, bland annat har en workshop genomförts med länets socialchefer.

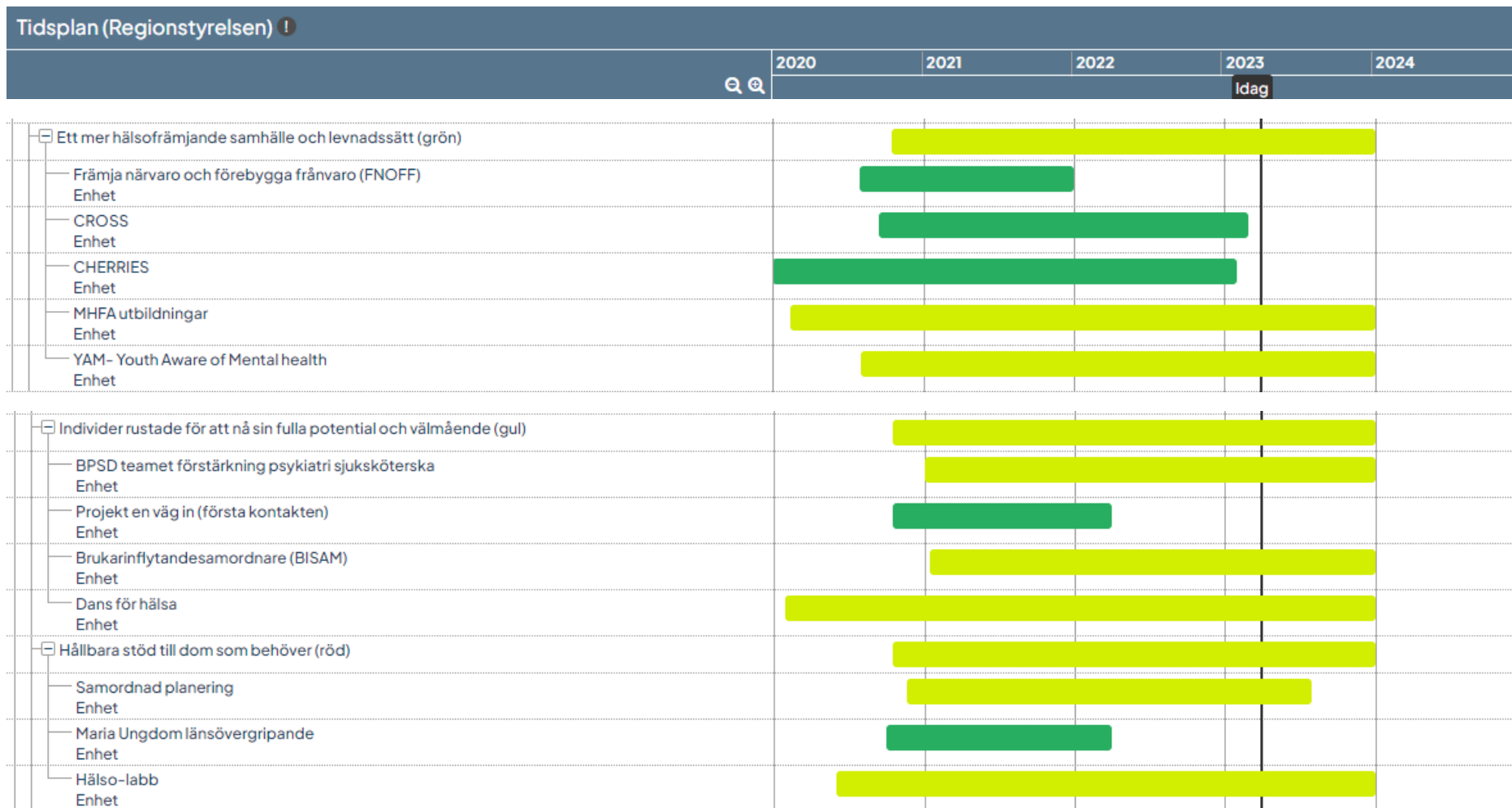
Arbetet med det treåriga projektet **InnoMera** har kommit halvvägs. Syftet är att utveckla en regional testbädd som ska vara en samverkansplattform mellan kommuner, forskning och näringsliv.

Kommunerna i länet är i behov av att (på ett innovativt och kvalitativt sätt) digitalisera sina verksamheter för att möta den demografiska utmaningen. Samtliga deltagande kommuner har genomfört behovsinventeringar och påbörjat tester.

En **läns-gemensam kompetensförsörjningsplan** för både region och kommunerna har tagits fram. Projektets syfte är att se till att rätt kompetens finns för att bedriva Nära vård i Örebro län. Planen består av strategiska utvecklingsområden som ska vara utgångspunkter för läns-gemensamma aktiviteter. Det första utvecklingsområdet som prioriterats är språk och kulturkompetens.

Insatsområde "Psykisk hälsa" – aktivitetsområden och aktiviteter

En länsgemensam **handlingsplan för psykisk hälsa i Örebro län** togs fram under 2020. De tre aktivitetsområden som finns i planen fokuserar på tre insats- och preventionsnivåer som benämns ett mer hälsofrämjande samhälle och levnadssätt (grön), Individer rustade för att nå sin fulla potential och välmående (gul) och Hållbara stöd till dom som behöver (röd).

Inom det främjande arbetet pågår aktiviteter för att utveckla samverkan mellan offentliga verksamheter och det civila samhället. I **projektet CROSS** (Civilsamhälle och regionens offentliga aktörer i samverkan kring samhällsutmaningar) är målet ”En ny form av samverkan mellan offentlig sektor och civilsamhälle kring välfärdsluckor som utgår från invånarnas behov. Samverkansformen är anpassad efter lokala behov och förutsättningar samt är generaliserbar”. Projektet är inriktat på att kommun, närsjukvård och civilsamhälle ska hitta en generell samverkansstruktur för att arbeta hälsofrämjande, förebyggande och proaktivt tillsammans och lokalt anpassade samverkansstrukturer har börjat byggas. Olika teman som ofrivillig ensamhet, hemlöshet och psykisk ohälsa, barn och ungas fysiska aktivitet, har berörts under året. Projektet har fokuserat på förutsättningar för offentliga aktörer samt att identifiera behov och involvera relevanta civilsamhällesaktörer. Projektet avslutas 2023.

EU-projektet CHERRIES (Constructing Healthcare Environments through Responsible Research Innovation and Entrepreneurship Strategies) är inne på sitt tredje och sista år. Regionala projektparter är Region Örebro län och Stiftelsen Activa. I CHERRIES testas nya sektorsövergripande samarbeten för att motverka ofrivillig ensamhet hos äldre, genom ett lokalt pilotprojekt i Laxå. Det övergripande syftet med CHERRIES är dels att hitta innovativa lösningar på utmaningar kopplade till hälso- och sjukvården, dels att främja ett öppet, transparant och ansvarsfullt innovationssystem som bygger på behov och samskapande av lösningar.

Andra främjande aktiviteter som pågår är **MHFA-Första hjälpen psykisk hälsa** där ett antal nya instruktörer har utbildats i hela länet. Pilotprojektet **YAM (Youth Aware of Mental health)**, ett program för att främja ungas psykiska hälsa, har pågått under året.

För att stötta länsdelsarbetet med psykisk hälsa har tre **länsdelsamordnare** anställts. En **kommunal samordnare för suicidprevention** har arbetat med att stötta kommunerna i att ta fram suicidpreventiva handlingsplaner samt för att göra en inventering av pågående arbeten i kommunerna. Förslag på ett antal suicidpreventiva aktiviteter har tagits fram efter inventeringen och kommer att genomföras 2023.

Inom det förebyggande området pågår utveckling av teamet för **BPSD (beteendemässiga och psykiska symtom vid demens)** som förstärkts med en psykiatrisjuksköterska.

Första kontakten, ett kontaktcenter dit barn och unga eller deras vårdnadshavare kan vända sig för att få hjälp med psykisk ohälsa har startats och mottagningar för psykisk ohälsa har startats i alla länsdelar.

En tjänst som **brukarinflytandesamordnare (BISAM)** finansieras med länsgemensamma medel för psykisk hälsa för att systematisera och förbättra brukarinflytandet i kommunala och regionala verksamheter.

Dans för hälsa, programmet som riktar sig till unga med lättare psykisk ohälsa erbjuds nu i varje kommun.

Utvecklingsarbetet inom det **behandlade och rehabiliterande området** består av flera olika insatser. När det gäller **samordnad planering för personer med komplex problematik** har ett stort material samlats in genom omvärldsbevakning samt genom djupintervjuer med personer i behov av samordnat stöd över tid, deras närstående och de som arbetar för att samordna stödet. Materialet fungerar som en insiktsbank och ligger till grund för flera utvecklingsarbeten under 2023.

Tre personer har anställts på **Maria Ungdom** med fysisk placering i respektive länsdel utanför Örebro. I uppdraget ingår att bygga upp ett tätt samarbete med både socialtjänst och skolor i länsdelen och att sörja för fortbildning inom skadligt bruk och beroende.

Välfärd och folkhälsa är en del av **Experio Lab** som driver Hälsolabb tillsammans med SKR, Centrum för tjänsteforskning (CTF) vid Karlstads Universitet samt design vid Linköpings Universitet. Syftet är att skapa en arena för lärande och experimenterande som ska stödja omställningen till nära vård genom att driva pilotprojekt som bidrar till nya former för policyutveckling och för att ta fram former för att kunna mäta vad som är viktigt och värdeskapande för patienter och brukare.

Region Örebro län är med som en pilotregion i arbetet och arbetar med att hitta former för **systemledning för Nära vård** samt projektet **Nu börjar vi med barnen** som ligger inom ramen för Agenda 2030 där Ljusnarsbergs

kommun deltar. Ett utvecklingsarbete pågår också för att förbättra samverkan kring personer med samsjuklighetsproblematik.

Fyra brukarstyrda **brukarrevisjoner** har genomförts inom område psykiatri och i en kommun i länet inom socialpsykiatri.

Insatsområde "Förstärka insatserna för måluppfyllelse i skolan" – aktivitetsområden och aktiviteter

Tidsplan (Regionstyrelsen) !					
	2020	2021	2022	2023	2024
	Idag				
☐ Föräldraskapsstöd					
ABC Föräldraskapsstödsprogram 3-12 år Enhet					
Utveckling av familjecentraler - Litteraturöversikt Enhet					
Familjecentralers utveckling och uppstart Enhet					
Familjecentral - Programteori/förstudie om familjecentralers betydelse för barns utveckling och hälsa Enhet					
Föräldraskap i Sverige Enhet					
Språkutveckling och integration Enhet					
ABC Föräldraskapsstödsprogram ABC tonår Enhet					
Lokal stödjande organisation föräldraskapsstöd 0-17 år Enhet					
Jämställt föräldraskap och jämlikt föräldraskapsstöd Enhet					
Regional strategi för föräldraskapsstöd Enhet					
Systematiskt kvalitetsarbete Familjecentral Enhet					
Forskningsplan för vidare studier av familjecentralernas betydelse för barns hälsa Enhet					
Barn som anhöriga Enhet					

Tidsplan (Regionstyrelsen) !

	2020	2021	2022	2023	2024
	Idag				
☐ Delaktighet och inflytande					
Strategi för barnrättsarbetet inom Regional utveckling Enhet					
☐ Levnadsvanor					
Rörelsenätverk Enhet					
Barn med obesitas Enhet					
Barn med DCD Enhet					
☐ Epidemiologi					
Systematiskt kvalitetsarbete i Elevhälsan Enhet					
Liv & hälsa ung 2020 Enhet					
Liv & hälsa ung 2021 coviduppföljning Enhet					
Liv & hälsa ung särskola Enhet					
Liv & hälsa ung 2023 Enhet					
Förstudie Liv & hälsa ung språk Enhet					
Spridning av resultat Liv & hälsa 2022 Enhet					
Kvalitativ undersökning Liv & hälsa ung Enhet					
Digital aktivitetskatalog FaR Enhet					
Utvärdering av familjesamverkansteam norra Örebro län Enhet					

Ett flertal aktiviteter pågår inom aktivitetsområdet **föräldraskapsstöd**. För att etablera **Föräldraskapsstödsprogram** finns nu utbildade instruktörer i ABC 3-12 år och utbildning av gruppledare pågår. Arbetet med implementering av ABC tonår 13-18 år har påbörjats.

I arbetet med **systematisk kvalitetsutveckling av familjecentralerna** genomförs kartläggning av verksamheterna. Detta innebär bl a enkäter gällande förutsättningar för samverkan, samt besöksenkäter riktade till både vuxna och barn. Arbetet sker i samverkan med region Jönköping, Region Skåne och Göteborgs stad och resulterar i rapporter på regional och lokal nivå.

Seminarier och workshops genomförs för familjecentralssamordnare samt för nya medarbetare på familjecentraler.

Arbete planeras kring **etablering av familjecentraler** i de kommuner där sådana ej finns. I Örebro kommun pågår ett utvecklingsarbete kring framtidens familjecentraler utifrån demografi.

Arbete med en **forskningsplan för vidare studier av familjecentralernas betydelse för barns hälsa** pågår på uppdrag av Folkhälsomyndigheten och i samarbete med UFC och Uppsala universitet.

I samverkan med folkhälsoteamen och ÖLBF, och med stöd av länsstyrelsen, pågår ett utvecklingsarbete med att etablera **Föräldraskap i Sverige (Fös)**, ett samhällsorienterande grupprogram för nyanlända och asylsökande föräldrar med barn 0-18 år. Alla kommuner erbjud programmet under våren 2022.

På uppdrag av KC/RD genomför den strategiska arbetsgruppen för föräldraskapsstödsutveckling processen för att ta fram en **regional strategi för länets föräldraskapsstödsarbete**.

Planeringen av en översyn av befintlig överenskommelse gällande **samverkan mellan kommun och region vid länets familjecentraler** har påbörjats. Arbetet har fortsatt med att i länets samtliga kommuner främja etablering av **lokala stödjande organisationer för föräldraskapsstöd**.

Inom ramen för arbetet med jämställt föräldraskap och jämlikt föräldraskapsstöd pågår implementering av materialet **En förälder blir till** samt materialet **Förstå familjen**.

FN:s konvention för barnets rättigheter blev lag den 1 januari 2020. Ett förslag till **barnrättsstrategi för förvaltningen Regional utveckling** är under framtagande för beslut i ledningsgruppen under 2023.

För att stärka barns och ungas levnadsvanor genomförs **rörelsegrupper i hela länet för barn med obesitas och stöd till deras föräldrar**. Utvärdering av insatserna pågår. Utredning pågår för hur rörelsegrupper kan spridas mer jämlikt över länets kommuner.

Utvecklingsarbete pågår för att barn med **DCD (Development Coordination Disorder)** ska uppmärksammas och få stöd och behandling för att stärka sin motoriska förmåga.

Barn som anhöriga. Stöd för utveckling av föräldraskapsstöd till länets kommuner och Region Örebro läns verksamheter som stödjer barn som lever i familjer med missbruk och/eller psykisk ohälsa pågår.

Region Örebro län deltar i länets **Rörelsenätverk** vars syfte är att bidra till ökad fysisk aktivitet och bättre hälsa, minskade sjukvårdskostnader och bättre och rikare livskvalitet för länets befolkning.

För att kunna följa folkhälsoutvecklingen bland barn och unga i Örebro län pågår kontinuerligt epidemiologiskt arbete med skolundersökningen **Liv & hälsa ung** samt **ELSA** (elevhälsosamtal sammanställt och analyserat). En viktig del är att stödja det systematiska kvalitetsarbetet inom elevhälsan för att utveckla lokala analyser och insatser. Arbetet med Liv & hälsa ung 2023 inleddes under 2022. Under 2022 påbörjades en **kvalitativ undersökning av Liv & hälsa ung** där Region Örebro län i samarbete med länets folkhälsoteam samtalade med barn och unga i fyra av länets skolor, en i varje länsdel.

Under 2022 genomfördes befolkningsundersökningen **Liv & hälsa** som riktade sig till den vuxna befolkningen i Örebro län. Under 2022 påbörjades spridning av resultaten från undersökningen.

Fler aktiviteter som berör insatsområdet Förstärka insatserna för måluppfyllelse i skolan finns också under God och nära vård, Psykisk hälsa, Tillgängliga insatser med kvalitet för sårbara grupper, Förstärka

insatserna för Inkluderande arbetsliv/Ekonomisk trygghet samt Sårbara barn och ungas rättigheter.

Insatsområde ”Tillgängliga insatser med kvalitet för sårbara grupper” samt ”Sårbara barn och ungas rättigheter” – aktivitetsområden och aktiviteter

Tidsplan (Regionstyrelsen) ⓘ					
	2020	2021	2022	2023	2024
	Idag				
Implementera kunskapsbaserade insatser och metoder Enhet	■				
Länsgemensam familjehemsutbildning Enhet	■				
barns delaktighet och socialtjänstens insatser Enhet	■				
Utveckla systematisk uppföljning på verksamhetsnivå. Enhet	■				
Utveckla digitalisering inom socialtjänsten Enhet	■				
Våld i ungas nära relationer Enhet		■			
Goda exempel delaktighet Enhet	■				
Ärendegranskning barn och unga Enhet		■			
GAP-analys beroendevård Enhet		■			
Aktörskonferens Våld i nära relation Enhet	■				

Utvecklingsarbetet inom insatsområdet har påverkats av pandemin och flera aktiviteter som planerats har pausats. Detta gäller bl a

- våld i nära relation inom äldreområdet
- kartläggning av stödbehov för användning av IBIC inom vård och omsorg
- delaktighet äldre

För att stimulera **implementering av kunskapsbaserade insatser och metoder i kommunerna** pågår ett flertal aktiviteter. Presentation av **kunskapsbaserade tidiga insatser inom missbruksvård och ekonomiskt bistånd** har genomförts

Ett pilotprojekt pågår kring det praktiska arbetet med tidiga insatser för barn och unga i ett antal kommuner där representant för Valfärd och folkhälsa i Region Örebro län sitter med i arbetsgruppen.

Planerad **GAP-analys av beroendevård** pågår via LAG missbruk.

Utbildningar pågår fortlöpande för olika delar av socialtjänsten, grund- och fördjupande utbildning i **BBIC - barnens bästa i centrum, MI - motiverande samtal, risk och skydd** utifrån tidigare egengranskning av socialtjänstens barnavårdsakter, **LVU, barn som utsätter andra för sexuella övergrepp**. Läns gemensam **barnsamtalsutbildning** har genomförts vid sex tillfällen. Konferens om långsiktigt placerade barn har genomförts tillsammans med Socialstyrelsen, FoU Sörmland och Region Västmanland. Yrkesresan, en nationell fortbildningssatsning för yrkesverksamma inom socialtjänsten med början barn och unga, pågår. Funktionshinderområdet är på gång.

Angående arbete med att **utveckla digitalisering inom socialtjänsten**, se insatsområde God och nära vård.

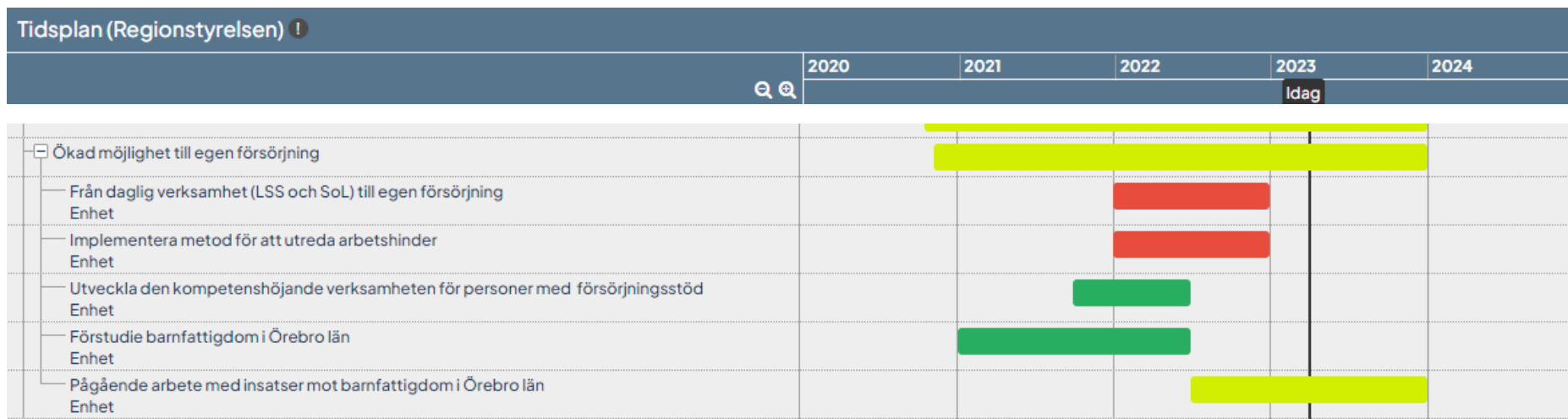
Inom insatsområdet pågår ett forskningsprojekt kring **barns delaktighet** och insatsernas utfall inom den sociala barnvården som omfattar journalgranskning samt intervjuer med barn och föräldrar. Projektet slutförs under 2022. Risk- och händelseanalys kring sammanbrott för placerade barn har genomförts med barnens handläggare och familjehemssekreterare.

Kartläggning av metoder och verksamheter för att identifiera **unga våldsutövare** och ge dem stöd att ändra sitt beteende pågår, i litteratur och

genom intervjuer med praktiker inom verksamheter som kommer i kontakt med ungdomar - socialtjänst, elevhälsa, Maria ungdom, BUP m fl. Utbildningar för socialtjänsten för att identifiera, och ge stöd till unga som utövar våld i nära relation har genomförts.

Insatsområde "Förstärka insatserna för Inkluderande arbetsliv/Ekonomisk trygghet" – aktivitetsområden och aktiviteter

Att arbeta med att **öka den ekonomiska tryggheten och främja ett inkluderande arbetsliv** är viktigt för att minska sociala skillnader och för att öka den jämlika hälsan. Grupper som av olika skäl står utanför arbetsmarknaden behöver stöd till egen försörjning.

Ett utvecklingsarbete som syftar till att förbättra samverkan mellan försörjningsstödsverksamhet och AME har genomförts tillsammans med fyra av länets kommuner: **Bättre förutsättningar till egen försörjning**. För att stimulera systematisk uppföljning inom området har erfarenhetsutbyte mellan kommunerna skett. Mall för egengranskning av försörjningsstödsakter är på väg att tas fram.

Projekt förbättrade möjligheter till egen försörjning, kommunernas arbetsmarknadsenheter och insatserna för personer med försörjningsstöd

pågår med fyra av länets kommuner sedan oktober 2021. Projektet leds av Stiftelsen Activa. En del i projektet är att göra systematisk uppföljning av sin egen verksamhet. Detta är i sin tur en del av den evidensbaserade praktiken inom socialtjänsten.

En **förstudie om Barnfattigdom i Örebro län** påbörjades våren 2021 och slutfördes under våren 2022. Syftet var att i samverkan mellan Region Örebro län, länets kommuner samt civila samhället ta fram en mer detaljerad bild av barnfattigdomen i Örebro län. Ambitionen var att skapa gemensam kunskap och en handlingsplan för fortsatta lokala främjande, förebyggande och kompenserande insatser utifrån förutsättningar och behov. Arbete pågår med att hitta former för lokalt arbete i samverkan med flera kommuner i Örebro län.

Insatsområde ”Förstärka insatserna för åldrande med livskvalitet”

Runt om i Örebro län pågår många olika aktiviteter för att främja äldres hälsa som genomförs både av kommuner, föreningsliv och folkbildning. Flera aktiviteter finns omnämnda under insatsområdet Psykisk hälsa och God och nära vård. Ett strategiskt utvecklingsarbete har påbörjats med syftet att kraftsamla för ett åldrande med livskvalitet. Arbetet fokuserar på främjande och förebyggande insatser som förlänger livet med fler friska år och som ger livskvalitet för äldre inom vård och omsorg.

Insatsområde ”Kompetensförsörjning” – aktivitetsområden och aktiviteter

En **länsgemensam kompetensförsörjningsplan** för både region och kommunerna har tagits fram. Läs mer under insatsområde God och nära vård.

En utredning av **kompetensutvecklingsbehovet inom verksamhetsområdena vård och omsorg och funktionsstöd** i Örebro läns kommuner har genomförts. Dels hur dessa kompetensutvecklingsbehov kan mötas upp av utbildningsinsatser internt och genom olika utbildningsanordnare, dels hur intresset ser ut för att samverka i kompetensfrågorna och i arbetet med omställningen till nära vård.

Yrkesresan, en nationell fortbildningssatsning för yrkesverksamma inom socialtjänsten pågår.